

REFERAT FRA MØTE I TEKNOLOGIRÅDET

Tid: 19. april 2013 kl 10.00-15.00

Sted: Teknologirådets lokaler, Prinsens gt 18, Oslo

Tilstede:

Siri Hatlen, Andy Booth, Ola Dale, Ragnar Fjelland, Randi Haakenaasen, Reid Hole, Cathrine Holst, Håkon Wium Lie, Cecilie Mauritzen, Christine Meisingset, Silvija Seres og Bent Sofus Tranøy.

Forfall:

Odd Roger Enoksen, Edina Ringdal og Shazhad Rana.

Fra sekretariatet møtte Tore Tennøe, Jon Fixdal, Robindra Prabhu, Åke Refsdal Moe, Hilde Lovett og Marianne Barland.

Forslag til referat:

Vedtaksaker

V-sak 05.13 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling ble godkjent. Det var enighet om at 1 uke før rådsmøte er et passende tidspunkt for utsending av møtepapirer. En ny orienteringssak om regnskapsprosedyrer for Teknologirådet ble foreslått og tatt inn på dagsorden. Etter dette ble dagsorden godkjent.

V-sak 06.13 Godkjenning av referat

Referat fra møte 15. februar 2013 ble godkjent.

Drøftingsaker

D-sak 05.13 Teknologirådets strategi

Rådsmedlemmene hadde før møtet fått tilsendt et kort strateginotat som redegjorde for hovedpunktene i mandatet, evalueringen av Teknologirådet i 2011, erfaringer fra Teknologirådets tidligere strategier, samt utkast til ny strategi. Notatet var utarbeidet av sekretariatet i samråd med rådsleder.

Rådsleder innledet kort om strategiarbeidet, deretter gikk direktøren kort gjennom notatet.

Utkastet til strategi ble så diskutert i grupper og i plenum.

Rådet mente strategiutkastet var et godt grunnlag for det videre strategiarbeidet. Det kom innspill til strukturen på dokumentet, forslagene til mål for Teknologirådets arbeid, til de tre satsingsområdene det er lagt opp til, og til punktet om Teknologirådets metoder. Det ble også påpekt at strategien bør starte med en visjon og at punktene knyttet til evalueringen og tidligere strategier kan tas ut i neste utkast.

Sekretariatet fikk i oppgave å revidere strategiutkastet på bakgrunn av de innspill som kom frem på møtet og raskt sende et nytt utkast til rådets medlemmer. Videre prosess vil være at rådets medlemmer sender sine kommentarer på det reviderte utkastet tilbake til sekretariatet. På bakgrunn av de kommentarer som da kommer inn skal sekretariatet lage et nytt utkast som skal diskuteres på rådets møte 7. juni 2013.

D-sak 06.13 Innspill fra Teknologirådet til Justiskomiteen om terrorberedskap
Regjeringen har sendt Meld. St. 21 (2012-2013) *Terrorberedskap. Oppfølging av NOU 2012: 14* til Stortinget for behandling. Teknologirådets høringsinnspill til Stortingets justiskomité ble drøftet med utgangspunkt i notat fra sekretariatet og det pågående prosjektet 'Sikkerhet og åpenhet etter 22. juli'.

Rapporten fra 22. juli-kommisjonen tegner et detaljert øyeblikksbilde av situasjonen for norsk politi og beredskapsarbeid. Kommisjonen kritiserer politiets gjennomførings- og samhandlingsevne, og legger vekt på mangelfull bruk av teknologi som en viktig forutsetning for sviktende prestasjoner: "Potensialet i moderne informasjons- og kommunikasjonsteknologi har ikke vært godt nok utnyttet" (NOU2012: 14, s16).

Teknologirådet støtter denne analysen. Den teknologiske utviklingen og digitaliseringen av samfunnet har endret premissene for beredskapsarbeidet så vel som politiets metoder og organisering fremover. Politiet vil kunne utstyres med verktøy som kan forebygge kriminalitet, gi bred tilgang til flere informasjonskilder i sann tid, samt gjøre det enklere å dele informasjon innad i politiet, på tvers av etatene og med publikum.

Stortingsmeldingen adresserer flere av anbefalingene i 22. juli-kommisjonens rapport. Teknologirådet mener likevel meldingen på flere punkter mangler ambisjoner og tydelighet om hvordan potensialet i IKT skal utnyttes for å skape et mer slagkraftig politi.

Teknologirådets høringsinnspill går nærmere inn på følgende avsnitt:

- Avsnitt 8.7 Operasjonssentralene i politidistriktene
- Avsnitt 8.6.1 Mobile løsninger
- Avsnitt 10.9.2 Særlig om IKT i justissektoren
- Avsnitt 8.9.2 Særlig om politiets helikoptertjeneste

Sekretariatet vil innarbeide merknader fra rådet i høringsinnspillet til Stortinget.

D-sak 07.13 Prosjektforslag til vurdering

Rådet hadde i møtepapirene fått tilsendt et dokument med ideer til tre prosjekttemaer, samt sekretariatets vurdering av disse: «Avansert industri», «3D-byggesøknad» og «Klima». Det var dessuten utarbeidet et eget notat om mulig videreføring av prosjektet «Klimatoppmøte i skolen». Sekretariatet ga en kort introduksjon til hvert av forslagene, før de ble diskutert av rådet.

Gjennom arbeidet med «Avansert industri» har Teknologirådet opparbeidet kompetanse om temaet og aktuelle teknologier, skapt oversikt over relevante politiske problemstillinger, knyttet kontakter med en rekke aktører i Norge og bidratt til en offentlig diskusjon om fremtidens industri. Rådet hadde i forkant av møtet fått tilsendt et nesten ferdig utkast til en ny rapport, som vil bli publisert i løpet av mai 2013.

Sekretariatets vurdering er at en videreføring antageligvis vil kreve detaljerte empiriske studier av norsk industri. Dette vil være ressurskrevende, og det er usikkert om det vil gi nye innsikter som står i forhold til innsatsen. Rådet uttrykte stor interesse for innsiktene i rapporten, men sa seg enig i at en videreføring er prematurt på det nåværende tidspunktet. Temaet avansert industri vil bli gjenstand for en ny vurdering i forbindelse med idédugnaden som følger etter at strategien er lagt.

Sekretariatet mente «3D byggesøknad» var for tematisk avgrenset og for lite vesentlig til å være et selvstendig prosjekt. Sekretariatet foreslo imidlertid at det kan tenkes integrert som del av prosjekt som ser på digitalisering av samfunnet på tvers av sektorer. Rådet diskuterte hvorvidt temaet kunne egne seg som et prosjekt, f.eks. gjennom en mulighetsstudie, en analyse av mulige barrierer mot bruk av 3D byggesøknad, og hvordan disse kan overkommes. Det ble påpekt at det var vanskelig å ta endelig stilling uten å ha andre prosjektideer å sammenlikne med i forhold til blant annet ressursbruk og relevans for Teknologirådet. Det ble besluttet å ta prosjektideen med videre inn i en større prosess/idedugnad for å finne fremtidige prosjektideer.

Under tittelen «Klima» var det i notatet rådet fikk tilsendt ikke definert spesifikke prosjektforslag, men pekt på flere temaer som det kan være aktuelt for Teknologirådet å arbeide videre med. Under rådets diskusjon ble det også her understreket at det var viktig å se disse ideene sammen med eventuelle andre prosjektforslag fra en idédugnad for å kunne se helheten i en prosjektportefølje. Det ble også påpekt at klima med stor sannsynlighet vil inngå som et tema i ett eller flere prosjekter innen satsningsområdet «Norge 2030», som var skissert i strateginotatet.

Prosjektet «Klimatoppmøte i skolen» har pågått siden 2009, og vært svært vellykket. Miljøverndepartementet ønsker at Teknologirådet skal videreføre prosjektet, men kan i begrenset grad gi økonomisk støtte. Sekretariatet la frem tre ulike forslag til videreføring: i) Forlengelse i et år med en mindre oppdatering av dagens opplegg, bl.a. ved å legge en journalist inn i rollespillet, ii) Ny rolle for journalist samt at det utvikles nye forhandlingsspørsmål og simuleringer, slik at elevene får større forståelse for konsekvensene av sine valg, og iii) at prosjektet ikke videreføres. Rådet mente prosjektets suksess talte for en videreføring, men det ble også påpekt at man kan havne i en situasjon der man må fornye ett år av gangen uten å ha nok ressurser til å gi prosjektet de oppgraderinger det vil trenge for å opprettholde ønsket kvalitet, nyskaping og aktualitet. Det ble også diskutert om man burde vurdere andre eksterne finansieringskilder, og Cecilie Mauritzen sa at det kunne være en mulighet for CICERO å ta over eierskapet til prosjektet. Rådet konkluderte med å velge alternativ i), dvs. videreføring i nåværende form med enkel oppdatering. Samtidig fikk sekretariatet i oppgave å ta kontakt med CICERO med tanke på en overføring av prosjektet.

D-sak 08.13 Årsmelding for Teknologirådet

Sekretariatet hadde sendt ut utkast til Teknologirådets årsmelding 2012 for kommentarer. Rådets kommentarer vil bli innarbeidet i den endelige versjonen. Rådet har så langt ikke hatt

en egen beretning i Teknologirådets årsmeldinger, og det ble foreslått at dette gjøres i fremtiden. Endelig beslutning om dette tas i forbindelse med neste årsmelding.

Orienteringssaker

O-sak 02.13 Pågående prosjekter og formidling

Tore Tennøe orienterte om pågående prosjekter basert på utsendte statusrapporter.

Teknologirådets deltakelse og anbefalinger på samråd om forenkling med Statsministeren, Kommunal- og Regionalministeren og Fornyingsministeren ble viet spesiell oppmerksomhet.

Teknologirådet har i perioden vært arrangør eller medarrangør for en internasjonal konferanse om teknologivurdering i Praha, debatt om nanoteknologi, workshop om droner og redning mm. Når det gjelder synlighet har sekretariatet blant annet publisert kronikker og bidratt i aktuelle saker i NRK1 Dagsrevyen og andre medier.